

# DEONTOLOGISCHE RICHTLIJNEN

voor

## INSPECTEURS-ADVISEURS

### NIET-CONFESSIONELE ZEDENLEER

van de Raad voor Inspectie en KwaliteitsZorg niet-confessionele Zedenleer

(RIKZ.Z vzw)

Goedgekeurd op de Algemene Vergadering d.d. 16 december 2020

## A. Het kader van de werking van de inspectie en begeleiding niet-confessionele zedenleer

We kunnen een onderscheid maken tussen enerzijds een juridisch kader en anderzijds een algemener, operationeel kader.

### A.1. HET JURIDISCH KADER

De RIKZ.Z treedt op als de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap zoals bepaald in het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie & begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken (B.S. 21/12/93). De RIKZ.Z bepaalt als erkende vereniging, de werking van de inspectie en begeleiding van de niet-confessionele zedenleer zoals omschreven in art. 6, §2 van hetzelfde decreet.

De RIKZ.Z heeft zijn zetel: Stationsplein 22, 9100 Sint-Niklaas, tel: 03/239 28 39, [info@rikz.be](mailto:info@rikz.be).

Uit : Decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van LBV, goedgekeurd op 1 december 1993 :

Art 6

§2. Onder werking wordt verstaan :

- het voorstellen van de ambtsgebieden van de leden van de inspectie en begeleiding [...];
- het bepalen van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm waarop de leden van de inspectie en begeleiding hun inspectie- en begeleidingsopdrachten uitvoeren, rekening houdend met de vastgestelde personeelsformatie [...];
- het bepalen van de wijze waarop de inspectie- en begeleidingsopdrachten worden uitgevoerd;
- het bepalen van de beroepsbekwaamheid en van de pedagogische bekwaamheid van de betrokken leden van de inspectie en begeleiding;
- het organiseren van bijscholing voor de leden van de inspectie en begeleiding;
- het opstellen van leerplannen.

Aan het laatst genoemde decreet ontleent de inspecteur-adviseur NCZ de verschillende bevoegdheden zoals omschreven in art. 8.

Uit : Decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van LBV, goedgekeurd op 1 december 1993 :

Art 8

§1. De leden van de inspectie en begeleiding van del levensbeschouwelijke vakken zijn [...] bevoegd voor :

- 1° de controle op de naleving van het lesrooster en de verklaringen betreffende de keuze voor [...] de niet-confessionele zedenleer [...];
- 2° de controle van de leermiddelen;
- 3° de controle van de bewoonbaarheid, de didactische bruikbaarheid en de hygiëne van de lokalen;
- 4° het uitbrengen van beleidsadviezen;

5° het controleren van de uitvoering van de leerplannen en de controle van het peil der studiën;

6° de externe ondersteuning en de beoordeling van de beroepsbekwaamheid en de pedagogische bekwaamheid van de betrokken leerkrachten en het stimuleren van initiatieven ter verbetering van de beroepskwaliteit;

7° het ontwikkelen van initiatieven ter bevordering van de onderwijskwaliteit van het betrokken vakgebied en het bewaken en het stimuleren van het aan de levensbeschouwing aangepast opvoedingsproject binnen het vakgebied;

8° alle andere opdrachten die worden toegekend door of krachtens wetten en decreten.

In het Belgisch Staatsblad van 08.02.94 verscheen het besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

Ondertussen werd het decretaal kader van 1 december 1993 reeds geamendeerd en uitgebreid door andere decreten die te maken hadden met de rechtspositie en/of organisatie van de verschillende onderwijsniveaus. Daardoor werd onder meer in de **voordrachtsregeling** voorzien. Het Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs stelt :

*ART.17. § 5 [de werving leerkrachten levensbeschouwelijk onderricht gebeurt op voordracht van de bevoegde erkende vereniging]*

*ART 31 § 2 [affectatie en mutatie vereisen de instemming van de bevoegde erkende vereniging]*

*ART. 37 § 1 [na advies van de directeur gebeurt de vaste benoeming op voordracht van de bevoegde EI&V]*

---

2

Het Decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding stelt :

*ART.4 § 3 [de leerkracht levensbeschouwelijk onderricht wordt tijdelijk aangesteld of vast benoemd op voordracht van de bevoegde erkende vereniging + ontslag kan enkel via met redenen omkleed voorstel of met instemming van de bevoegde erkende vereniging ]*

## **A.2. HET OPERATIONEEL KADER**

### **A.2.1. DE RELEVANTE WETTEN EN DECRETEN**

De inspecteur-adviseur NCZ dient in de uitoefening van het ambt rekening te houden met de inhoud van de wetten, decreten en de uitvoeringsbesluiten die de personeelsleden van de cursus NCZ aanbelangen. Zij zijn terug te vinden op de officiële website van de Vlaamse onderwijsinspectie.

### **A.2.2. DEONTOLOGISCHE CODE VOOR INSPECTIELEDEN**

Bij de uitoefening van ambt dient de inspecteur-adviseur, wat betreft de plichten en onverenigbaarheden, de bepalingen na te leven in art. 9 van het decreet betreffende de inspectie en begeleiding LBV van 1 december 1993. Dit betekent dat de inspecteur-adviseur NCZ ook onderworpen is aan de bepalingen in art. 51 t.e.m. 57 en art. 58 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.

Iedere inspecteur-adviseur LBV dient zich ook te houden aan deze deontologische code voor inspectieleden, vermeld in artikel 58 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.

### A.2.3. DEONTOLOGISCHE CODE VLAAMSE ADMINISTRATIE

Aangezien de inspecteur-adviseur voor bepaalde aspecten ook als ambtenaar kan worden beschouwd, is het aangewezen dat de inspecteur-adviseur NCZ, aangesteld binnen het beleidsdomein van 'Onderwijs en Vorming', ook de deontologische code van de Vlaamse administratie respecteert, te raadplegen op de website van de Vlaamse Overheid, [www.vlaanderen.be](http://www.vlaanderen.be) (zie : integriteitszorg bij de Vlaamse Overheid – deontologische code).

### A.2.5. CHARTER INSPECTEUR-ADVISEUR LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN

Het charter vormt het gemeenschappelijk document van de erkende instanties en vereniging (EI&V) en bevat o.m. de algemene opdracht, de taakinvulling en kerntaken van de inspecteur-adviseur LBV. Het charter is te raadplegen via op de officiële website van de Vlaamse onderwijsinspectie.

## B. De principeverklaring

De principes die de leerkracht NCZ zich eigen heeft gemaakt en worden bepaald in Hoofdstuk II Beginselen van de cursus Niet-Confessionele Zedenleer (art. 3 t.e.m. art. 7) in de Deontologische richtlijnen voor de leerkracht NCZ (DRL), waartoe alle leerkrachten NCZ bij de uitvoering van hun ambt gehouden zijn, zijn ook van toepassing voor de inspecteur-adviseur. Daarom geldt dezelfde principeverklaring als basis bij de beoordeling van zijn/haar maatschappijvisie, levensbeschouwelijk engagement en niet-confessionele levenshouding. De inspecteur-adviseur dient ook het vrij onderzoek te onderschrijven als de denk- en werkmethode die eigen is aan de cursus NCZ.

#### Uit : DRL, Hoofdstuk II Beginselen van de cursus NCZ

##### ART. 3

De leerkracht is gehecht aan het vrijzinnig humanisme als niet-confessionele levensbeschouwing en aan de georganiseerde vrijzinnig humanistische gemeenschap. Hij/zij zal vrij onderzoek als denk- en werkmethode hanteren en is afkerig van dogma's en indoctrinatie. De leerkracht zoekt verschillende perspectieven en kan nooit eenzijdig een filosofisch stelsel of een bepaalde maatschappijvisie verkondigen. De gehechtheidsverklaring verduidelijkt deze principes en begrippen (Art. 4 – 7).

##### ART. 4

Op sommige punten en wanneer de omstandigheden erom vragen, kan de leerkracht op een weloverwogen manier getuigen van zijn/haar persoonlijke mening en van de morele principes daarachter. Ook de leerlingen hebben die vrijheid.

##### ART. 5

De leerkracht onderzoekt en verklaart overtuigingen, waarden, normen en gedrag. Hij/zij gebruikt hierbij filosofische en wetenschappelijke bronnen en inzichten. De confrontatie met verschillende standpunten en opinies gebeurt in interactie met de leerlingen. Die methode biedt hen de mogelijkheid om de eigen mening in vraag te stellen en streeft naar persoonlijke gefundeerde waarden.

##### ART. 6

De leerkracht is gehecht aan het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) en het Verdrag van de Rechten van het Kind. Hij/zij behartigt en bevordert die, zowel in de klas vanuit de leerplannen NCZ als in teamverband op school. Hij/zij neemt hiertoe initiatieven.

#### ART. 7

De leerkracht stimuleert verdraagzaamheid en respect voor andere levensbeschouwingen voor zover zij het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) en het Verdrag van de Rechten van het Kind onderschrijven. Hij/zij streeft naar een positieve samenwerking met andere levensbeschouwelijke vakken om de interlevensbeschouwelijke competenties te bereiken. Een kritische benadering van andere levensbeschouwingen mag niet leiden tot negativisme of tot een onvoorwaardelijke veroordeling van mensen.

In het kader van de inspectie -en begeleidingsopdracht is de inspecteur-adviseur (coördinator) verder ook gehouden aan de bepalingen in hoofdstuk I t.e.m. IV, VI en VII van de DRL.

## C. De inspecteur-adviseur NCZ

### C.1. DE FUNCTIEBESCHRIJVING

Art. 3 van het inspectiedecreet van 1993 bepaalt dat de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, niet kunnen gescheiden worden en geïntegreerd dienen te zijn in eenzelfde ambt. De functies van de inspecteur-adviseur NCZ kunnen als gevolg van dit tweeledige ambt gegroepeerd worden als volgt (zie Art. 8) :

#### C.1.1. DE INSPECTEUR-ADVISEUR ALS ADVISEUR

- het uitbrengen van beleidsadviezen;
- de externe ondersteuning van de beroepsbekwaamheid en de pedagogische bekwaamheid van de betrokken leerkrachten en het stimuleren van initiatieven ter verbetering van de beroepskwaliteit;
- het ontwikkelen van initiatieven ter bevordering van de onderwijskwaliteit van het betrokken vakgebied en het bewaken en het stimuleren van het aan de levensbeschouwing aangepast opvoedingsproject binnen het vakgebied.

#### C.1.2. DE INSPECTEUR-ADVISEUR ALS INSPECTEUR

- de controle op de naleving van het lesrooster en de verklaringen betreffende de keuze voor de niet- confessionele zedenleer; - de controle van de leermiddelen;
- de controle van de woonbaarheid, de didactische bruikbaarheid en de hygiëne van de lokalen;
- de controle van de uitvoering van de leerplannen en de controle van het peil der studiën;
- de beoordeling van de beroepsbekwaamheid en de pedagogische bekwaamheid van de betrokken leerkrachten.

Daarnaast behoren tot de functiebeschrijving de opdrachten die worden toegekend door of krachtens de betrokken wetten, decreten en opdrachten die uitgaan van de beleidsorganen van de RIKZ.Z (als ook van de commissie Levensbeschouwelijke Vakken en het Nascholingsinstituut Levensbeschouwelijke Vakken).

Bij de uitoefening van het ambt van inspecteur-adviseur NCZ ligt de klemtoon op het eerste luik : de inspecteur-adviseur als adviseur.

De inspecteur-adviseur NCZ toont initiatief, neemt verantwoordelijkheid en gaat met kennis van zaken te werk. Tijdens de uitoefening van zijn/haar ambt zal de inspecteur-adviseur NCZ aandacht besteden aan de uniformiteit i.v.m. de vormvereisten gesteld door de inspectie – zoals opgesomd in de deontologische richtlijnen voor de leraar NCZ (zie pagina 9, punt a) t.e.m. h) ) – en de afspraken gemaakt door de commissie LBV.

De inspecteur-adviseur NCZ is bereid persoonlijke tijd op te offeren in het belang van zijn opdracht.

## C.2. HET SELECTIEPROFIEL

De Algemene Vergadering van de RIKZ.Z keurde op 12/06/2020 het selectieprofiel van de inspecteur-adviseur niet-confessionele zedenleer (verder IA) goed voor de verschillende ambten:

1. de inspecteur-adviseur niet-confessionele zedenleer, zowel voor het lager als voor het secundair onderwijs (alle onderwijstypes) ;
2. de inspecteur-adviseur coördinator niet-confessionele zedenleer (verder IAC).

Het geactualiseerde selectieprofiel vormt een geheel van verschillende rollen die de IA op zich neemt in de uitoefening van de betreffende ambten. Aan elk van deze rollen zijn specifieke competenties verbonden, opgedeeld volgens de 3 basiselementen van elk professioneel handelen : kennis, vaardigheden en attitudes (zie het onderliggend overzicht).

Uiteraard komen de weergegeven rollen in de praktijk geïntegreerd aan bod, mede doordat het ambt van IA decretaal werd ingevuld als een dubbelambt : enerzijds de functie van inspecteur en anderzijds de functie van adviseur.

---

 5

Het functieprofiel biedt de RIKZ.Z een instrument dat kan worden toegepast bij :

1. de selectie bij een voordracht voor het invullen van een vacature voor één van de inspectieambten of een niet-vacante tijdelijke opdracht IA;
2. de beoordeling bij een tussentijdse evaluatie van de IA in de verschillende ambten;
3. de bepaling en uitwerking van de prioriteiten in de bijscholing van de inspectieleden in functie van de uitvoering van de decretaal bepaalde opdrachten en de aanvullende opdrachten toegekend door de RIKZ.Z.

De rollen die voor de bovenstaande punten in aanmerking komen, worden cursief weergegeven. De overige rollen dienen te worden benaderd als wenselijke groeikansen voor het professioneel handelen waarvan de IA het mede-eigenaarschap wordt toegekend. Het mede-eigenaarschap situeert zich zowel op het niveau van de individuele IA, als op het niveau van het inspectieteam NCZ:

- Op het niveau van de individuele IA/IAC, kan het functieprofiel worden aangewend als:
  1. Referentiekader om een POP (persoonlijk ontwikkelingsplan) te maken: aanvangsbegeleiding en professionalisering van IA's en IAC;
  2. Referentiekader op basis waarvan afspraken kunnen worden gemaakt over te boeken resultaten binnen een bepaald tijdsbestek op individueel niveau op basis waarvan functioneringsgesprekken en beoordelingen kunnen gevoerd worden.
- Op het niveau van het inspectieteam NCZ, kan het functieprofiel een werkinstrument zijn als:
  1. Referentiekader op basis waarvan afspraken kunnen worden gemaakt voor gezamenlijke focussen in onderzoek naar kwaliteit van NCZ-onderwijs;

2. Referentiekader op basis waarvan afspraken kunnen worden gemaakt voor ontwikkeling/professionalisering en andere targets op teamniveau.

### Rollen van de Inspecteur-Adviseur



#### **Kwaliteitsbewaker:**

De inspecteur-adviseur (IA) beoordeelt de pedagogisch-didactische bekwaamheid van leraren niet-confessionele zedenleer. De IA ziet erop toe dat de onderwijsleeractiviteiten congruent zijn met de leerplandoelen en aansluiten bij de kenmerken van de leerlingengroep. De IA is vaardig hierover met leraren in een ontwikkelingsgerichte dialoog te gaan.

De IA gaat ook na of de voorzieningen en voorwaarden in de school het toelaten om het onderwijs NCZ op een kwaliteitsvolle manier in te richten.

#### **Beleidsadviseur:**

De IA brengt zowel op vraag als op eigen initiatief onderbouwde beleidsadviezen uit en dit zowel naar de RIKZ.Z, als naar de onderwijsadministratie, de inspecteur-generaal en scholen toe. De IA treedt op als stimulator tot vernieuwend, toekomstgericht en probleemoplossend denken; stelt de doelen voor en maakt duidelijke afspraken; staat open voor en respecteert andere standpunten; spoort op een correcte en doeltreffende manier directies en hun personeelssecretariaten aan om de regelgeving m.b.t. hun administratieve plichten ten aanzien van de inspectie levensbeschouwelijke vakken na te

komen en de documenten te bezorgen die nodig zijn met het oog op de voordracht, de correcte aanwending van het lestijdenpakket LBV en de keuzeformulieren. M.a.w. de IA realiseert de naleving van de regelgeving op de LBV op een collegiale en tegelijkertijd voldoende stringente manier.

### **Bemiddelaar:**

Het doel van de rol van bemiddelaar is om mogelijke conflicten te kanaliseren en de communicatie te herstellen. In gevallen van conflict moet de inspecteur-adviseur een actieve rol kunnen vervullen in het begeleiden van de betrokkenen in een overleg om te komen tot een gedragen oplossing.

De inspecteur dient bijgevolg te beschikken over een aantal competenties.

1. *Dit impliceert in eerste instantie dat de IA in staat is om een complexe conflictgeladen situatie te onderkennen.* Hij/zij moet in staat zijn een situatie te ontleden in termen van soort van conflict. Is het een conflict over middelen, dan wel over doelen? Dit veronderstelt een voldoende analytisch vermogen om de complexe context te ontleden. Dit veronderstelt ook kennis over soorten conflicten alsook over de dynamiek van conflicten;
2. In tweede instantie moet de IA *neutraal zijn*: Vertrekkende van het algemeen decretaal kader, alsook van het kader inzake NCZ, dient hij/zij een *dialog op gang te brengen zonder eigen preferenties te laten doorwegen* in die dialoog. Dit veronderstelt sterke *communicatieve vaardigheden*, maar ook het zich kunnen inbeelden van en inleven in meerdere perspectieven;
3. In derde instantie moet de IA *oplossingsgericht kunnen denken*. Hij/zij dient in staat te zijn te helpen zoeken naar een oplossing die voor beide partijen minimaal aanvaardbaar is. Dit veronderstelt de vaardigheid om de waarden en belangen van de betrokkenen te kunnen identificeren, ze te kunnen verwoorden voor beide partijen en te zoeken naar een minimaal overlappende consensus.

### **Beheerder:**

De taken van de IA omvatten ook een rol in het werven en beheersmatig opvolgen van personeel. Dat veronderstelt:

- inwinnen van gegevens en efficiënt beheer van databanken met professionele gegevens van sollicitanten en leraren: gegevens over diploma's, loopbaan, lesroosters, statutaire toestand, voorkeuren m.b.t. tewerkstelling, woonplaats, contactgegevens, verlofstelsels, mutatie of nieuwe affectatie, tijdelijk andere opdracht, vaste benoeming, lestijdenpakketten LBV, grootte en aard van klasgroepen;
- accurate administratie en registratie van voordrachten, gehechtheidsverklaringen, kennisname van leerplannen en ILC's, attesten;
- snel en efficiënt communiceren met schooldirecties over de voordracht van tijdelijke leraren, over de spreiding en de bundeling van ambtsopdrachten van leraren NCZ, over lesroosters;
- plichtsgetrouwe selectie van tijdelijke leraren en titularissen voor vacante en niet-vacante opdrachten in functie van beschikbaarheid, statutaire rechten en geschiktheid;
- statuut kunnen onderhandelen met directies met het oog op consensus over aanstelling en voordracht van tijdelijke leraren, over personeelsbewegingen, over het toekennen van het TADD en over (uitbreiding) vaste benoeming.

### **Netwerker:**



De IA maakt deel uit van een professioneel, lerend netwerk. De IA onderhoudt contacten met binnen- en eventueel buitenlandse actoren in functie van de kwaliteit van het onderwijs NCZ en de optimale werking van de inspectie. De IA onderhoudt ook een goede samenwerking met collega's van andere levensbeschouwelijke vakken en andere relevante, belanghebbende onderwijsactoren.

**Expert:**

*De IA is een geëngageerde professional die zijn/haar adviezen en kwaliteitsoordelen deskundig onderbouwt op basis van diepgaand inzicht in zijn/haar vakgebied, de vakdidactiek, begeleidingsdidactiek en ontwikkelingen in het onderwijs in het algemeen. Hij/zij kan geraadpleegd worden als deskundige wiens ervaring en kennis als nuttig ervaren wordt voor de klaspraktijk. Dat betekent niet dat encyclopedische kennis wordt verwacht. Het betekent wel dat hij/zij als rolmodel inspanningen levert om zich in het vakgebied en het onderwijs daarvan te verdiepen. Hij/zij volgt vakliteratuur op, neemt deel aan vormingsactiviteiten, wisselt kennis en ervaringen uit met collega's en draagt bij aan interne professionalisering van het team van inspecteurs NCZ.*

**Begeleider van leraren:**

De IA ondersteunt leraren NCZ<sup>1</sup> in hun professionele ontwikkeling. Daarbij staan de verantwoordelijkheden van de leraar t.a.v. de leerlingen als doel van de begeleiding centraal, met name de rollen van de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen, opvoeder, inhoudelijk expert, organisator en innovator-onderzoeker (zie beroepsprofiel van leraren: Belgisch Staatsblad 04.07.2018, p.53939 ). De IA biedt begeleiding op maat, hetzij op basis van eigen observatie en analyse van de vakinhoudelijke en vaktechnische aspecten van het functioneren van de leraar, hetzij op basis van ondersteuningsvragen vanwege leraren. Hij/zij begeleidt vanuit een grondhouding die getuigt van respect voor iedere leraar met vertrouwen in hun mogelijkheden tot professionele ontwikkeling. Dit respect en vertrouwen is een basis voor acceptatie van wederzijdse feedback. Tegelijk vereist de combinatie van rollen een zekere professionele afstand die toelaat om leraren kritisch en confronterend uit te nodigen om hun praktijk te verbeteren. 'Betrokken confronteren' behoort dan ook tot de vaardigheden van de IA. Bij individuele begeleiding van leraren worden vaardigheden voor leer- en werkbegeleiding ingezet. Indien vereist wordt een professioneel ontwikkelingsparcours op maat overeengekomen. Naast individuele begeleiding ontwikkelt en stimuleert de IA in samenwerking met collega's professionaliseringsactiviteiten voor schooloverstijgende leergroepen of netwerken van leraren NCZ (bijv. gericht op het interpreteren en implementeren van leerplannen, initiëren en implementeren van vernieuwingen in het NCZ-onderwijs, ...)

**Verdediger levensbeschouwelijke waarden:**

De IA vertegenwoordigt de levensbeschouwing waarvoor het vak NCZ staat. Hij/zij hanteert de vrijzinnig humanistische waarden en normen, eigen aan het vak NCZ, via de passende omgangsvormen en bewaakt de integriteit van die waarden en normen in het NCZ-onderwijs. De IA is actief betrokken bij de activiteiten die de RIKZ.Z ontplooit en stelt zich loyaal op in de samenwerking met de vrijzinnige verenigingen wanneer deze verenigingen initiatieven nemen die een meerwaarde zijn voor het vak

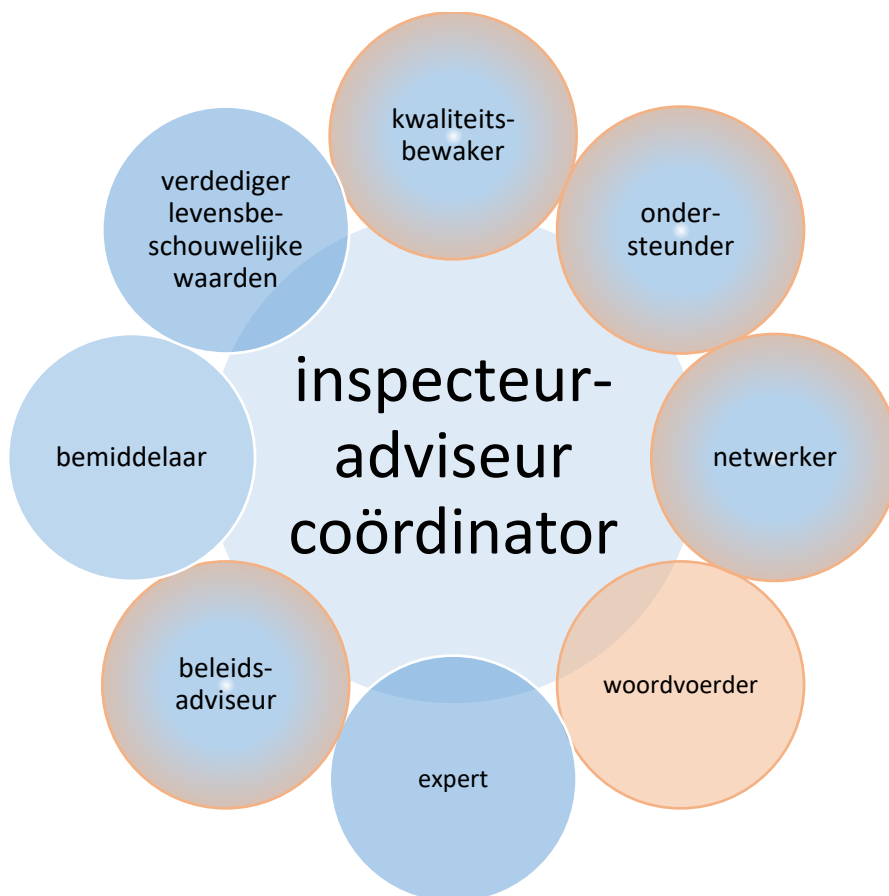
---

<sup>1</sup> Telkens als in de tekst 'leraar NCZ' wordt vermeld, wordt bedoeld zowel de leermeester (lager onderwijs) als de leraar NCZ (secundair onderwijs).

NCZ. Hij/zij houdt daarbij rekening met het draagvlak van het lerarenkorps en met de statutaire rechten van de leraar NCZ.

De IA draagt bij tot de ontwikkeling van een coherente visie op vrijzinnig humanisme, zowel in het professioneel zelfbeeld en handelen van de leraar NCZ, als in de verschillende leercontexten van de leerling NCZ. Hij/zij ontwikkelt initiatieven ter bevordering van de onderwijskwaliteit van het betrokken vakgebied en voor het bewaken en het stimuleren van het aan de levensbeschouwing aangepast opvoedingsproject binnen het vakgebied.

#### Toevoeging rollen voor de inspecteur-adviseur coördinator:



#### Kwaliteitsbewaker:

Als kwaliteitsbewaker bevordert de inspecteur-adviseur coördinator (IAC) :

- de gezamenlijke doelgerichtheid van de inspectie levensbeschouwelijke vakken en met het oog daarop de communicatie en afstemming binnen het team opdat alle teamleden zouden handelen vanuit een gemeenschappelijk referentiekader ten aanzien van kwaliteitsvolle inhoudelijke, beroeps- en pedagogische bekwaamheid;
- het ontwikkelen en gebruiken van gemeenschappelijke (of alleszins congruente) instrumenten voor begeleiding, feedback en beoordeling van leraren;
- de maximale effectiviteit van de werking van het inspectiekorps.

Daarbij onderkent hij/zij het belang van de eenheid van visie en geeft hieraan uitvoering.

**Ondersteuner:**

De IAC ondersteunt de professionele ontwikkeling van het team van inspecteurs-adviseurs. Hij/zij levert bijdragen aan de opleiding, aanvangsbegeleiding en professionalisering. Het belangrijkste instrument daartoe is het creëren van een collaboratief team dat functioneert als een professionele leergemeenschap waarvan de leden leren van en met elkaar, met het vizier op een kwaliteitsvol NCZ-onderwijs.

**Netwerker:**

De IAC adviseert de RIKZ-Z bij de verdediging van de levensbeschouwelijke vakken in het algemeen en NCZ, in het bijzonder naar de overheid en naar de onderwijsverstrekkers.

**Beleidsadviseur:**

Als beleidsadviseur heeft de IAC naar de RIKZ.Z toe een voorname rapporterings- en adviesfunctie: bij juridische en organisatorische problemen, naar aanleiding van contacten met de administratie en het kabinet onderwijs en met betrekking tot het inspectiecollege.

**Woordvoerder:**

De IAC fungeert als contactpersoon, als coördinator en als woordvoerder van het inspectiecollege. Hij/zij werkt nauw samen met de voorzitter van de RIKZ.Z (bij uitbreiding, de leden van het Dagelijks Bestuur van de RIKZ.Z) en ziet toe op de communicatielijnen tussen het inspectiecollege en de RIKZ.Z enerzijds en tussen het inspectiecollege en andere betrokken instanties en diensten anderzijds (met professionaliteit, gestroomlijnd, objectiviteit ... als criteria).

De IAC draagt op positieve wijze de visie van de RIKZ.Z uit. Hij/zij stuurt aan op een verbindende communicatie in de omstandigheden waarin deze communicatie is gewenst of zich opdringt (gaat samen met de rol van bemiddelaar).

De IAC organiseert het werkoverleg naar aanleiding van specifieke projecten of opdrachten.

Bij de boven weergegeven rollen horen de volgende **kennis, vaardigheden en attitude**-aspecten :

## KENNIS :

*De IA heeft grondige kennis van de hieronder opgesomde inhoud. Grondig betekent dat hij/zij die kennis voor anderen – leraren in het bijzonder – ook kan expliciteren, inzichtelijk maken en concreet illustreren.*

- *de levensbeschouwing van het vrijzinnig humanisme en het georganiseerd vrijzinnig humanisme*
- *de functiebeschrijving voor leermeesters/leraars niet-confessionele zedenleer*
- *het beroepsprofiel van de leraar*
- *het vakgebied, algemene didactiek en vakdidactiek NCZ*
- *actuele ontwikkelingen in het eigen vakgebied, de (vak)didactiek en het onderwijs in het algemeen*
- *de leerplannen NCZ*
- *voorzieningen en voorwaarden in de school die toelaten om het onderwijs NCZ op een kwaliteitsvolle manier in te vullen*
- *wettelijke reglementering organisatie levensbeschouwelijke vakken: de vigerende decreten, uitvoeringsbesluiten en omzendbrieven die betrekking hebben op de organisatie, inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken*
- *juridisch-administratief kader waarbinnen leraren werken*
- *het regelgevend kader in verband met GDPR*
- *structuren binnen de Vlaamse onderwijsorganisatie: Vlaamse onderwijsadministratie, onderwijsinspectie, onderwijsnetten, scholengemeenschappen en scholengroepen, onderwijsondersteunende diensten, enz.*
- *onderwijsorganisatie, zoals het roosteren van lesuren, het opvolgen en naleven van statutaire rechten, het beheren van leerling- en leraargebonden administratieve gegevens (cf. de verschillende administratieve toestanden waarin de leraar NCZ aangesteld kan worden) ...*
- *notie van bestaande, elektronische administratieve ondersteuningsprogramma's*
- *principes en modellen van kwaliteitszorg*
- *aanbod van professionele ontwikkeling in het onderwijs*
- *kenmerken van effectieve professionele ontwikkeling van leraren en modellen voor effectieve professionalisering*
- *professionele communicatie en interpersoonlijk gedrag en de belangrijkste overleg - en communicatiemodellen en -strategieën*
- *'human resource management' in functie van de selectie van kandidaat-leraren*
- *Bemiddelingsprincipes*
- *gespreks- en coachingsmodellen en -technieken m.i.v. werkvormen om reflectie te stimuleren en kenmerken van effectieve feedback*
- *het organigram van de RIKZ.Z*

## VAARDIGHEDEN :

- met succes een rolmodel kunnen vervullen voor vrijzinnig humanisme.
- *het eigen gedrag in lijn kunnen brengen met de doelstellingen van het vak NCZ en kunnen handelen in het belang van de organisatie van het vak NCZ*
- het vak NCZ kunnen aansturen vanuit het vrijzinnig humanistisch waardenkader en voor het levensbeschouwelijk vak NCZ een hoge kwaliteit, professionaliteit, creativiteit en authenticiteit, kunnen garanderen zowel naar inhoud als naar vorm
- *reflecteren over eigen onderwijsreferentiekaders en die ook zelf kunnen ontwikkelen, kenbaar maken en toetsen*
- *op een positieve en enthousiaste wijze de leerplannen en de visie van het vak NCZ kunnen uitdragen*
- *doelgericht en criteriumgeriefereerd observeren, analyseren en evalueren van het pedagogisch-didactisch handelen van leraren NCZ in relatie tot de kenmerken van de leerlingen en de leerplannen NCZ*
- *doelgericht en criteriumgeriefereerd analyseren en evalueren van de kwaliteit van lesontwerpen, toetsen en andere relevante documenten*
- *transparant mondeling en schriftelijk rapporteren van lerarenobservatie met inbegrip van sterke punten en mogelijke verbeteracties in een verslag van een klasbezoek*
- een veilig werkklimaat creëren in de interactie met leraren
- een ontwikkelingsgerichte dialoog voeren met leraren NCZ en effectief feedback geven
- *coachingsvaardigheden inzetten (luisteren, waarderen, confronteren, uitdagen en inspireren)*
- complexe interpersoonlijke situaties kunnen ontleden
- conflicten kunnen ontleden in termen van soorten
- in staat zijn eigen voorkeuren opzij te zetten en *een multiperspectivistische kijk te nemen: het perspectief van de verschillende partijen kunnen zien*
- communicatief vaardig en onderhandelingsvaardig zijn, gericht op zoeken naar overeenkomsten
- snel en efficiënt communiceren in specifieke situaties en in geval van specifieke vragen
- aangepast communiceren in verschillende contexten
- kunnen reflecteren op de eigen communicatiestijl (in verschillende specifieke situaties)
- *probleemoplossend kunnen denken en mogelijke moeilijkheden kunnen voorzien, anticiperend op mogelijke vragen en evoluties*
- vergadertechnieken beheersen
- kunnen voorzien in een efficiënte doorstroming van correcte informatie
- helder en 'to the point' kunnen rapporteren
- kunnen werken met informatiebronnen en data in de context van de organisatie van de levensbeschouwelijk vakken, om aanzetten te vinden voor kwaliteit- en imagobevordering
- *accuraat kunnen werken met data binnen de functie, waar gepast met behulp van elektronische ondersteuningsprogramma's*
- beredeneerd oordelen wanneer er knopen doorgehakt moeten worden door alle beschikbare informatie en alternatieven in ogenschouw te nemen. *Beslissingen onderbouwen met heldere en rationele argumenten*
- planmatig beleidsvoorstellen kunnen uitwerken en weergeven en strategisch beleid in operationele doelstellingen kunnen vertalen

- *strategieën en benaderingswijzen formuleren om de visie en doelstellingen van de RIKZ.Z te realiseren. Daarbij nieuwe en originele ideeën, benaderingen en oplossingen voor problemen kunnen aandragen*
- de eigen professionele kennis en vaardigheden kunnen verdiepen en verbreden

#### ATTITUDES :

- *open, en positief-kritische onderzoekende houding*
- *gericht op kwaliteitsverbetering en innovatiebereid*
- *ambitueus en realistisch ten aanzien van het functioneren van leraren NCZ en ten aanzien van het eigen functioneren*
- *respectvol voor andere standpunten*
- *bereid om in te gaan op hulpvragen*
- *gericht op het behoud van de waardigheid van alle betrokkenen in de interactie met anderen (ongeacht het ambt of de functie die h/zij bekleedt)*
- *waarderende en emanciperende houding met vertrouwen in de professionaliteit en het groeipotentieel van leraren NCZ*
- *luisterbereid en empathisch*
- *onafhankelijk en onpartijdig*
- *bereid tot dialoog en constructieve samenwerking*
- *diplomatisch en discreet*
- *zorgvuldig en discreet in de omgang met data*
- *consequente vrijzinnig humanistische levenshouding, overeenkomstig de vrijzinnig humanistische levensbeschouwing*
- *zorgzaam t.a.v. een stevige positionering van het vrijzinnig humanisme in het levensbeschouwelijk landschap*
- *reflectief en leergierig op professioneel vlak en waarderend t.a.v. externe feedback*

### C.3. PLICHTEN EN ONVERENIGBAARHEDEN

Het decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken (LBV), bepaalt de plichten en onverenigbaarheden die verbonden zijn aan het ambt van inspecteur-adviseur NCZ.

Uit : Decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van LBV, goedgekeurd op 1 december 1993 :

Afdeling 1. - Plichten en onverenigbaarheden

Art. 9.

§ 1. [<sup>8</sup>Artikel 51 tot en met artikel 57 en artikel 59 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs zijn van toepassing op de tijdelijke en vastbenoemde leden van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.<sup>8</sup>]

§ 2. In afwijking van [<sup>8</sup>artikel 58<sup>8</sup>] van hetzelfde decreet is een opdracht in een onderwijsinstelling of een centrum verenigbaar met het uitoefenen van een deeltijdse betrekking als lid van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, indien de opdracht wordt uitgeoefend in een onderwijsinstelling of een centrum gelegen buiten het ambtsgebied waar de inspectie- en begeleidingsopdracht wordt uitgeoefend.

Indien aan een levensbeschouwelijk vak slechts een deeltijdse betrekking in de personeelsinformatie toegewezen is, mag het toegewezen ambtsgebied waar de inspectie- en begeleidingsopdrachten uitgeoefend worden, de school of het centrum omvatten waar het lid van de inspectie tijdelijk aangesteld is of vast benoemd is.

§ 3. Het uitoefenen van een ambt als lid van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken is onverenigbaar met het uitoefenen van een ambt als lid van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap of als lid van de pedagogische begeleidingsdiensten, bedoeld in de artikelen 4 en 87 van hetzelfde decreet.

§ 4. Elk mandaat bij een erkende instantie van een erkende godsdienst of bij de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap is onverenigbaar met de hoedanigheid van lid van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. De leden van de inspectie en de begeleiding kunnen enkel een raadgevende functie uitoefenen bij de erkende instantie of de erkende vereniging.

§ 5. Bovendien staan de in § 1 genoemde personeelsleden garant voor een positieve instelling ten opzichte van de andere levensbeschouwingen en bevorderen zij de samenwerking met de inspecteursadviseur van de andere levensbeschouwelijke vakken.

## D. De inspecteur-adviseur en de leerkracht NCZ

### D.1. DE TOEKENNING VAN DE VOORDRACHT

De RIKZ.Z heeft mandaat gegeven aan de inspecteurs-adviseurs NCZ om elk voor hun ambtsgebied de in het DRP van 23 maart 1991 (BS 25/05/1991) bedoelde voordrachten te verrichten binnen de statutaire regels voor zover de belangen van de cursus en die van de leerlingen niet geschaad worden.

De RIKZ.Z stelt het ondertekenen van de DRL als voorwaarde bij het toekennen van de eerste voordracht.

Een aanstellingsprocedure doorloopt verschillende fasen.

1. De inrichtende macht deelt mee aan het door de RIKZ.Z gedelegeerde inspectie-lid:
  - a) de vacature
  - b) de namen van de kandidaten met hun statutaire voorrang (gemotiveerd) :
    - 1 TADD (Tijdelijke Aanstelling van Doorlopende Duur) in het ambt NCZ
    - 2 Niet-TADD in het ambt NCZ
  - c) hun bekwaamheidsbewijzen: vereiste bekwaamheidsbewijzen hebben voorrang op voldoende geachte en andere;
2. De door de RIKZ.Z gedelegeerde inspecteur-adviseur NCZ draagt de kandidaat voor, rekening houdend met de decretale bepalingen inzake voorrang (eventueel op voorstel van de directie/inrichtende macht) en de ondertekening van de DRL. De voordracht wordt verleend via het formulier LBV3 of een formulier van de RIKZ.Z en ter kennis gebracht aan de inrichtende macht;

### 3. De directeur stelt de voorgedragen kandidaat aan.

#### D.1.1. DE TADD IN HET AMBT NCZ

Kandidaten moeten in scholen die behoren tot dezelfde inrichtende macht – scholengroep (GO!) of scholengemeenschap (officieel gesubsidieerd onderwijs) – een ambtsanciënniteit, gespreid over minstens twee schooljaren van ten minste 290 dagen, waarvan 200 dagen effectief gepresteerd zijn uiterlijk op 30 juni, waarbij de volgende dagen ook worden beschouwd als effectief gepresteerde dagen : zaterdagen, zondagen, wettelijke verlofdagen en schoolvakanties, voor zover die binnen de aanstellingsperiode vallen. De leerkracht NCZ die beroep wenst te doen op het recht van een TADD in het ambt NCZ moet, op straffe van verlies van zijn/haar recht voor het volgend schooljaar, hiertoe kandideren bij de inrichtende macht met een ter post aangetekende brief vóór 15 juni voorafgaand aan het schooljaar waarin hij/zij dit recht laat gelden. De leerkracht NCZ informeert de bevoegde inspecteur-adviseur NCZ hierover. Het recht op TADD wordt niet verleend bij een ‘onvoldoende’ als laatste evaluatie of beoordeling, of bij ontslag. Een leerkracht NCZ verliest het recht op TADD wanneer deze vijf achtereenvolgende schooljaren geen diensten heeft gepresteerd in het ambt van leerkracht NCZ.

Een afwijzing van de aanvraag tot het recht van TADD in het ambt NCZ, op basis van een uitgestelde beoordeling als gevolg van een verslag met werkpunten, wordt door de bevoegde inspecteur-adviseur NCZ aan de betrokkenen medegedeeld.

#### D.1.2. DE VOORDRACHT TOT VASTE BENOEMING IN HET AMBT NCZ

De benoeming van een leerkracht NCZ valt onder de decretale regeling. De betrekking dient open verklaard door de inrichtende macht. De aanstelling gebeurt door de inrichtende macht op voordracht van de bevoegde inspecteur-adviseur NCZ. Een niet-voordracht betekent niet noodzakelijk dat een kandidaat niet voldoet. Wanneer twee of meer leerkrachten, met gelijke statutaire rechten, kandideren voor dezelfde betrekking die vacant is voor vaste benoeming, draagt de inspecteur-adviseur de kandidaat naar keuze voor.

#### ***Procedure bij vaste benoeming***

- De inrichtende macht deelt mee aan het door de RIKZ.Z gedelegeerde inspectielid:
  1. de vacature;
  2. de namen van de kandidaten met hun statutaire voorrang (gemotiveerd): UVB, TADD in het ambt NCZ.
- De inrichtende macht toetst de kandidaten aan de criteria die zijn onderhandeld in het Lokaal Comité;
- De inrichtende macht deelt haar volgorde van de kandidaten mee aan de door de RIKZ.Z gedelegeerde inspecteur-adviseur NCZ;
- De door de RIKZ.Z gedelegeerde inspecteur-adviseur NCZ verleent al dan niet voordracht aan de eerst gerangschikte kandidaat. In geval van niet verlenen van voordracht aan de eerst gerangschikte kandidaat, wordt de eerstvolgende kandidaat al dan niet voorgedragen. Er wordt gemotiveerd waarom het advies van de inrichtende macht niet werd gevolgd.

#### D.1.3. DE NIEUWE AFFECTATIE EN DE MUTATIE

De nieuwe affectatie en de mutatie vallen onder de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht. Voor een nieuwe affectatie of mutatie van een leerkracht NCZ is de instemming van de betrokken inspecteur-adviseur NCZ vereist. Wanneer de betrokken inspecteur-adviseur NCZ niet instemt, dient hij/zij dit schriftelijk te motiveren aan de betrokken leerkracht NCZ en inrichtende macht. De inspecteur-adviseur coördinator dient bij niet-instemming ook op de hoogte te worden gebracht.



#### D.1.4. DE TIJDELIJK ANDERE OPDRACHT (TAO)

De TAO wordt toegekend door de inrichtende macht met de instemming van de directeur(s) en de leerkracht NCZ. Een voordracht van de bevoegde inspecteur-adviseur NCZ (bij delegatie van de RIKZ.Z) is enkel vereist bij een TAO in het ambt van leerkracht NCZ.

### D.2. DE BEOORDELING VAN DE LEERKRACHT NCZ VOOR WAT BETREFT HET VAKINHOUDELIJKE, EN HET VAKPEDAGOGISCHE

De inspecteur-adviseur NCZ levert een bijdrage aan de evaluatie van de leerkracht NCZ voor de vakinhoudelijke en vaktechnische aspecten van de uitvoering van het ambt van leerkracht NCZ [cf. DRP GO Art. 73 ter § 8 / DRP OVSG, Art. 47 ter § 9 m.b.t. de functiebeschrijving, idem : DRP GO Art. 73 decies §3 / DRP OVSG Art. 47 decies §3]. De belangrijkste toetssteen is en blijft de klassenpraktijk. Daaruit moet de pedagogische en vakinhoudelijke bekwaamheid blijken.

Bij elk klasbezoek heeft de inspecteur-adviseur NCZ een functioneringsgesprek of nabespreking met de bezochte leerkracht(en) NCZ waarin de nodige ruimte voorzien wordt voor een dialoog tussen leerkracht en inspecteur-adviseur NCZ. De inspecteur-adviseur is in de eerste plaats adviseur [cf. DRP GO Art. 73 octies §1 / DRP OVSG Art. 47 octies §1 : Een evaluatie moet gezien worden als een constructief en positief beleidsinstrument..., idem : omzendbrief : Functiebeschrijving en evaluatie ... punt 2.3 Evaluatie is vooral een proces van begeleiden en coachen ...]

Informeel gesprekken behoren tot het evaluatieproces. De beoordeling gebeurt volgens de regels en in de geest van de functiebeschrijving en de evaluatie.

#### D.2.1. VERSLAGEN VAN KLASBEZOEK

Verslagen worden gemaakt op het officiële document van het departement met titel 'Verslag van klasbezoek'.

We onderscheiden vier verslagen van klasbezoek zoals opgenomen in de DRL – hoofdstuk VI (art. 28 t.e.m. 31). Voor de gevolgen van de verslagen en de verplicht aangegeven beroepsmogelijkheden verwijzen we naar respectievelijk hoofdstuk VII (art. 32 t.e.m. art. 45 ) en VIII (art. 46 t.e.m. art. 48) van de DRL.

Wat betreft de werking van het ad hoc adviescollege van de RIKZ.Z zie hoofdstuk VI in het intern reglement van de RIKZ.Z (goedgekeurd door de AV van de RIKZ.Z op 3 juli 2020).

Uit : het intern reglement van de RIKZ.Z, hoofdstuk VI, Adviescollege

#### Artikel 16

Het DB fungeert als adviescollege bij de behandeling van betwistingen en problemen rond rechtspositie, tucht en deontologie.

Het adviescollege wordt bijgestaan door de inspecteur-adviseur NCZ coördinator die in het college zetelt met adviserende stem (zonder stemrecht).

Tijdens de hoorzittingen wordt de aanwezigheid voorzien van 1 afgevaardigde uit de vakverenigingen voor de onderwijssector, die de hoorzitting bijwonen als waarnemer.

Het adviescollege kan zich ook laten bijstaan door 1 tot 2 'wisselende leden', die optreden als adviseurs zonder stemrecht naargelang de aard van het dossier, omwille van hun deskundigheid op

levensbeschouwelijk, pedagogisch, didactisch en/of statutair gebied in verband met het ambt leerkracht/inspecteur-adviseur NCZ.

Bovenstaande bepalingen zijn overeenkomstig de richtlijnen in hoofdstuk IX van de Deontologische Richtlijnen voor de leerkracht NCZ (DRL).

## Artikel 17

Bij een niet-voordracht voor aanstelling of vaste benoeming kan de leerkracht NCZ beroep aantekenen bij de voorzitter van de RIKZ.Z en dit binnen de 10 werkdagen na de officiële mededeling. Het beroep gebeurt in de vorm van een schriftelijk gemotiveerd bezwaar.

In een volgende vergadering beslist het Bestuursorgaan na advies van het adviescollege. De beslissing van het Bestuursorgaan wordt binnen de 3 werkdagen na het nemen van de beslissing bij aangetekend schrijven meegedeeld aan de indiener van het bezwaar.

Bij een verslag onvoldoende op grond van de beoordeling van vakinhoudelijke en vaktechnische aspecten van het functioneren, kan de leerkracht NCZ een gemotiveerd bezwaar aantekenen bij de voorzitter van de RIKZ.Z en dit binnen de termijn van 10 werkdagen te rekenen vanaf het moment het verslag via de directeur aan de leerkracht werd overgemaakt, getekend en gedateerd voor ontvangst.

De inspecteur-adviseur NCZ stuurt op eigen initiatief het verslag waarmee de leerkracht niet instemt door naar de RIKZ.Z. Dit binnen de 7 dagen dat het bij de inspecteur-adviseur NCZ is toegekomen. Ook als de leerkracht NCZ geen gebruik maakt van de verdere beroepsmogelijkheden en dus zonder de termijn van 10 werkdagen af te wachten.

Bij de onmiddellijke intrekking van de voordracht in functie van de geloofwaardigheid van de leerkracht NCZ, kan de betrokkene beroep aantekenen bij de voorzitter van de RIKZ.Z en dit binnen de 10 werkdagen volgend op de officiële kennisname van de beslissing van het adviescollege.

Bovenstaande bepalingen zijn overeenkomstig de richtlijnen in hoofdstuk IX van de Deontologische Richtlijnen voor de leerkracht NCZ (DRL).

## Artikel 18

De voorzitter roept binnen de vooropgestelde termijn het college samen. Bij de uitnodiging voor de hoorzitting ontvangt de leerkracht die het beroep indient, het dossier dat de beslissing van desgevallende niet-voordracht, het verslag onvoldoende of de beëindiging van de opdracht staft.

Alle leden van het adviescollege kunnen zich in geval van wettige verhindering laten vervangen door de hen toegewezen plaatsvervanger.

Als de beroep-indiener een lid van het adviescollege wil wraken, moet dit gebeuren voor de aanvang van de hoorzitting. De redenen tot wraking zijn limitatief en beperkt tot deze voorzien in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek (zie bijlage). Wanneer leden van het adviescollege vrezen het voorwerp van wraking te worden, dienen zij dit vooraf schriftelijk aan het secretariaat van de RIKZ.Z te laten weten ter attentie van de voorzitter.

Zowel de beroep-indiener als het adviescollege kunnen zich laten bijstaan door een Raadsman. De hoorzittingen van het adviescollege vinden plaats achter gesloten deuren.

Van de hoorzitting wordt een verslag opgemaakt dat binnen de 5 werkdagen wordt opgesteld en ter ondertekening wordt nagezonden aan de indiener van het beroep. Het verslag voorziet de

mogelijkheid tot commentaar. Het ondertekende en eventueel becommentarieerd verslag moet worden terugbezorgd, uiterlijk tegen de vooravond van de bijeenkomst van het Bestuursorgaan waar het advies van het adviescollege staat geagendeerd.

## E. Intern procedureel kader van de Raad voor Inspectie en Kwaliteitszorg niet-confessionele Zedenleer (RIKZ.Z)

### E.1. AANWERVING

De inspecteur-adviseur NCZ wordt door de inspecteur-generaal, bij delegatie van de Vlaamse regering, tijdelijk aangesteld en vast benoemd, op voordracht van de RIKZ.Z [Artikel 12 van het decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken]. Een vaste benoeming is enkel mogelijk indien een betrekking vacant is. De ambtsgebieden van de leden van de inspectie en begeleiding NCZ worden voorgesteld door de RIKZ.Z [Art. 6 van hetzelfde decreet]. Bij de vastlegging van de ambtsgebieden wordt ernaar gestreefd om voor een scholengroep niet meer dan één inspecteur-adviseur NCZ verantwoordelijk te stellen.

De RIKZ.Z richt, als erkende vereniging die de voordracht van kandidaat inspecteurs-adviseurs regelt, een selectiecommissie in.

18

Deze commissie binnen de RIKZ.Z staat in voor de selectieprocedure en formuleert uiteindelijk een advies aan het bestuursorgaan van de RIKZ.Z. Het bestuursorgaan van de RIKZ.Z neemt een beslissing op basis van een door de selectiecommissie voorgestelde rangschikking van de goed bevonden kandidaten.

#### E.1.1. TIJDELIJKE AANSTELLING VAN DE NIEUWE INSPECTEUR-ADVISEUR

Na de beslissing over de aanstelling zal de inspecteur-adviseur NCZ een proefperiode doorlopen. De duur van de proefperiode beslaat 1 schooljaar. Voor de aanvang van de proefperiode zal de op rust gaande inspecteur-adviseur NCZ naar eigen inzicht en vermogen een periode inrichten waarbij de nieuwe inspecteur-adviseur NCZ de dagelijkse werking kan opvolgen en het werk begeleiden. De op rust gaande inspecteur-adviseur NCZ zal daartoe de nodige dossiers overmaken aan zijn/haar opvolger.

Belangrijke items die tijdens de inlooperperiode aan bod moeten komen:

- Overlopen taken en bevoegdheden van de inspecteur-adviseur NCZ
- Overlopen van dossiers van scholen en leerkrachten
- Procedure tot voordracht aanstelling - Procedure tot voordracht vaste benoeming
- Opstellen remediërings- en boordelingsverslag
- Inhoud van de voorbije pedagogische studiedagen, wijze van organiseren en indeling van de groepen
- Kennismaking met de persoonlijke stijl – zowel van werken als communiceren – van de uittredend inspecteur-adviseur NCZ

- ...

Na het doorlopen van de proefperiode van 1 jaar zal de inspecteur-adviseur coördinator het functioneren van de inspecteur-adviseur NCZ op proef beoordelen en zijn beoordeling voorstellen aan de RIKZ.Z. Het gefundeerd advies van de inspecteur-adviseur coördinator wordt opgemaakt in tweevoud en ondertekend voor gelezen en voor akkoord. Bij niet akkoord van de nieuwe inspecteur-adviseur NCZ kan deze bijkomende opmerkingen formuleren. Hierna wordt dit document overgemaakt aan de RIKZ.Z en opgenomen in het individueel dossier.

De daaropvolgende beslissing die de RIKZ.Z kan voorstellen aan de inspecteur-generaal, kan zijn :

- uitstellen van de benoeming;
- einde stellen aan de aanstelling en daarmee aan de toegekende opdracht;
- benoeming.

Tegen de beslissing van de RIKZ.Z kan beroep worden aangetekend via een aangetekend schrijven (t.a.v. het bestuursorgaan) binnen de vijftien werkdagen na de bekendmaking van de eindbeoordeling.

Binnen de RIKZ.Z wordt een college ingericht die het verzoek van de inspecteur-adviseur NCZ onderzoekt en advies geeft aan de Raad van Bestuur.

#### **E.1.2. TIJDELIJKE AANSTELLING IN GEVAL VAN ZIEKTE EN BIJ VACANTE BETREKKING**

Op basis van het art. 15 van het decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken kan een personeelslid door de Vlaamse regering als tijdelijk inspecteur-adviseur NCZ worden aangesteld, indien het ambt vacant is of indien de titularis van het ambt meer dan 30 kalenderdagen afwezig is.

### **E.2. MELDINGSPLICHT AAN DE RIKZ.Z**

De inspecteur-adviseur NCZ heeft de plicht, schriftelijk melding te doen aan het secretariaat van de RIKZ.Z :

#### **E.2.1. BIJ AFWEZIGHEID WEGENS ZIEKTE OF ONGEVAL**

Bij aanvang of verlenging van de afwezigheid wegens ziekte of ongeval, verwittigt de inspecteur-adviseur zelf of een derde onmiddellijk het secretariaat van de RIKZ.Z voor de aanvang van de werkdag. Elke laattijdige verwittiging moet door de inspecteur-adviseur verklaard kunnen worden en moet te wijten zijn aan overmacht of een externe oorzaak.

De inspecteur-adviseur NCZ moet zijn/haar arbeidsongeschiktheid bewijzen door een medisch attest vanaf de tweede dag arbeidsongeschiktheid. Dit attest, waarin de aanvang en waarschijnlijke duur van de arbeidsongeschiktheid wordt vermeld, moet aan het secretariaat van de RIKZ.Z en dat van de inspecteur-generaal worden bezorgd.

#### **E.2.2. BIJ AFWEZIGHEID OM ANDERE REDENEN DAN ZIEKTE OF ONGEVAL**

Onder andere redenen kan worden verstaan : omstandigheidsverlof, verlof om dwingende redenen, uitzonderlijk verlof en dienstvrijstelling.

Het secretariaat van de RIKZ.Z wordt hiervan ten minste vijf werkdagen van tevoren op de hoogte gebracht. Bij plotse gebeurtenissen dient de inspecteur-adviseur dit te doen zodra hij/zij kan. Voor elke afwezigheid om andere redenen dan ziekte of ongeval dient de inspecteur-adviseur NCZ een stavingattest prioritair op te sturen naar het secretariaat van de RIKZ.Z.

Verder gelden dezelfde rechten en plichten zoals vermeld in de bestaande regelgeving inzake arbeidsreglementering.

### E.2.3. BIJ PROBLEMEN

De inspecteur-adviseur wordt geacht om bij het behandelen van problemen steeds het subsidiariteitsbeginsel in acht te nemen; d.w.z. (1) in eerste instantie wordt overleg gepleegd met een collega-inspecteur; (2) indien er geen bevredigende overeenstemming gevonden kan worden, dan wordt het probleem in tweede instantie voorgelegd aan de inspecteur-adviseur coördinator en (3) indien noodzakelijk, wordt in derde instantie het probleem besproken op het inspectiecollege.

Er dient een schrijven te worden gericht aan het bestuursorgaan, via secretariaat van de RIKZ.Z wanneer een noodoplossing is vereist nadat de drie eerdere niveaus van probleembehandeling zijn doorlopen.

Onder de te verwachte problemen wordt verstaan : problemen met inrichtende machten en scholen die de uitstraling van de cursus en/of het gezag van de RIKZ.Z schade kunnen berokkenen.

### E.2.4. BIJ HET NIET INSTEMMEN VAN EEN LEERKRACHT MET EEN VERSLAG ONVOLDOENDE

De inspecteur-adviseur stuurt op eigen initiatief het verslag waarmee de leerkracht niet instemt door naar de RIKZ.Z. Dit binnen de 7 dagen dat het bij de inspecteur-adviseur is toegekomen. Ook als de leerkracht NCZ geen gebruik maakt van de verdere beroepsmogelijkheden en dus zonder de termijn van 10 werkdagen af te wachten.

### E.2.5. BIJ DEELNAME AAN BUITENLANDSE CONGRESSEN EN ANDERE ACTIVITEITEN

Voor deelname aan buitenlandse congressen en andere activiteiten voorziet de RIKZ.Z een aanvraagformulier met daarin de volgende punten : (1) motivering van de deelname, (2) kostenraming en (3) een opvolgingsverslag waarin aangetoond wordt in welke mate opvolging werd (kon worden) gegeven aan de vooropgestelde punten in de motivatie + kennisdeling naar de collega-inspecteurs-adviseurs toe.

## E.3. EVALUATIE EN FUNCTIONEREN VAN DE INSPECTEUR-ADVISEUR

De evaluatie is het beoordelen van het functioneren van de inspecteur-adviseur NCZ op basis van enerzijds het selectie- en functieprofiel en anderzijds van het al dan niet bereiken van de doelstellingen die door de beleidsorganen van de RIKZ.Z en/of in het inspectiecollege afgesproken werden. M.a.w., het is de appreciatie van het totale functioneren van de betrokken inspecteur-adviseur NCZ.

Elke inspecteur-adviseur moet éénmaal per jaar worden geëvalueerd in de eerste drie jaren van zijn loopbaan bij de inspectie. Vanaf het vierde jaar wordt elke inspecteur-adviseur NCZ om de drie jaar geëvalueerd, tenzij hij/zij vraagt om sneller geëvalueerd te worden.

Met het oog op de evaluatie wordt er een evaluatiegesprek gehouden tussen de inspecteur-adviseur coördinator, die optreedt als eerste evaluator, en de inspecteur-adviseur NCZ. Het evaluatiegesprek is niet louter op het verleden gericht. Na het gesprek moeten niet alleen de goede en sterke punten, maar ook de eventueel te verbeteren punten duidelijk zijn. Het evaluatiegesprek kan bijgevolg aanleiding geven tot bijsturingen in de toekomst en kan leiden tot duidelijke afspraken.

De inspecteur-adviseur coördinator doorloopt een opleiding tot evaluator (op advies van de inspecteur-generaal, cf. Art. 113 van het Decreet betreffende kwaliteit van onderwijs). Het

bestuursorgaan duidt de tweede evaluator aan uit de leden van het bestuur. Deze laatste treedt enkel op als kwaliteitsbewaker van het evaluatiegesprek.

Van het evaluatiegesprek wordt steeds een verslag gemaakt. Dit verslag beschrijft op zorgvuldige wijze het functioneren van de inspecteur-adviseur NCZ ten opzichte van de functiebeschrijving en de doelstellingen. Het verslag bevat steeds een conclusie : voldoende of onvoldoende.

Het verslag wordt door de aanwezige evaluatoren ondertekend en voorgelegd aan de inspecteur-adviseur NCZ, die dateert en ondertekent voor kennisname en voor akkoord. Hiervan wordt een kopie aan de geëvalueerde bezorgd. Het origineel wordt bewaard door de inspecteur-adviseur coördinator.

Een evaluatie kan leiden tot een evaluatieverslag met conclusie onvoldoende. Een evaluatieverslag met de conclusie onvoldoende wordt steeds bezorgd aan de het bestuursorgaan van de RIKZ.Z. De raad kan, na het horen van de betrokken inspecteur-adviseur NCZ, alle maatregelen nemen die hij noodzakelijk acht om het functioneren van de inspecteur-adviseur NCZ te verbeteren en komt tot een voorlopig raadsbesluit voldoende of onvoldoende. Op straffe van nietigheid moet in het geval van een raadsbesluit 'onvoldoende' de beroepsmogelijkheid opgenomen worden in de beslissing.

Een inspecteur-adviseur die er niet mee akkoord gaat dat het evaluatieverslag wordt besloten met een voorlopig raadsbesluit 'onvoldoende', kan binnen de twintig kalenderdagen na ontvangst van het voorlopig raadsbesluit beroep aantekenen bij het bestuursorgaan van de RIKZ.Z.

Daartoe wordt door het bestuursorgaan van de RIKZ.Z een adviescollege ad hoc opgericht met als samenstelling :

- de leden van het dagelijks bestuur
- 1 afgevaardigde uit ACOD en VSOA voor de onderwijssector als waarnemer mogelijk uitgebreid met 1 tot 2 naargelang de aard van het dossier wisselende leden, aangeduid omwille van hun deskundigheid op levensbeschouwelijk, pedagogisch, didactisch en/of statutair gebied in verband met de niet-confessionele zedenleer.

Het lidmaatschap van het adviescollege ad hoc is evenwel niet verenigbaar met het ambt/de opdracht van leerkracht NCZ.

Dit adviescollege hoort de betrokken inspecteur-adviseur en de evaluator(en) en brengt een met redenen omkleed advies uit binnen de twintig werkdagen na ontvangst van het beroepschrift, zo niet wordt het advies geacht gunstig te zijn. Na ontvangst van het advies neemt de het bestuursorgaan in zijn eerstvolgende vergadering een definitieve raadsbeslissing over het voorlopig raadsbesluit. Indien de betrokken inspecteur-adviseur NCZ geen beroep aantekent tegen het voorlopig raadsbesluit, dan wordt het voorlopig raadsbesluit definitief.

Indien een inspecteur-adviseur NCZ de definitieve raadsbeslissing 'onvoldoende' krijgt, moet hij/zij na één jaar opnieuw geëvalueerd worden.

De inspecteur-adviseur NCZ die gedurende twee opeenvolgende evaluaties of drie keer tijdens zijn/haar loopbaan de definitieve raadsbeslissing 'onvoldoende' heeft gekregen kan door de het bestuursorgaan ontslagen worden.

Indien er geen evaluatie heeft plaatsgevonden wordt de evaluatie geacht gunstig te zijn.

Aan de bespreking van een evaluatie en bij de behandeling van het beroep door de het bestuursorgaan van de RIKZ.Z, kunnen leerkrachten NCZ die tot het ambtsgebied van de betrokken inspecteur-adviseur behoren, niet deelnemen.

De werking van het adviescollege ad hoc wordt geregeld door een huishoudelijk reglement.

De bepalingen betreffende de evaluatie van de inspecteur-adviseur NCZ zijn van toepassing op de inspecteur-adviseur coördinator met dien verstande dat :

- de eerste evaluator = aangeduid door het bestuursorgaan;
- de tweede evaluator = de voorzitter van de RIKZ.Z;
- het originele evaluatieverslag bewaard wordt op het secretariaat van de RIKZ.Z.

#### **E.4. MIDDELEN VOOR DE WERKING VAN DE INSPECTIE EN BEGELEIDING**

De RIKZ.Z stelt een intern financieel document op, waarin de regelgeving wordt voorzien voor de aanwending van de werkmiddelen, die het departement ter beschikking stelt aan de RIKZ.Z.

## **F. Het inspectiecollege**

### **F.1. BEHANDELING VAN VERSLAGEN**

Om zorgzaam om te gaan met de verslaggeving worden er reflectiemomenten voorzien bij de volgende verslagen :

- Bij het schrijven van een verslag met werkpunten overleggen met een collega of de inspecteur-adviseur coördinator met schriftelijke bedenkingen (of bespreken op het inspectiecollege);
- Bij het schrijven van een 'onvoldoende' overleggen met de inspecteur-adviseur coördinator. Bij een te verwachten probleem kan na overleg met de inspecteur-adviseur coördinator een collega worden meegenomen op klasbezoek. In het laatste geval meldt de inspecteur-adviseur dit vooraf schriftelijk aan de leerkracht NCZ;
- Bij een controle voor een mogelijk tweede opeenvolgende onvoldoende of een derde onvoldoende kan na overleg met de inspecteur-adviseur coördinator een collega worden meegenomen op klasbezoek. De leerkracht NCZ dient vooraf hiervan op de hoogte te worden gebracht.

### **F.2. GEZAMENLIJK INSPECTIECOLLEGE – RIKZ.Z**

Het inspectiecollege vergadert in principe maandelijks voorafgaand aan de vergadering van de RIKZ.Z. Om de communicatie en het overleg tussen het college van inspecteurs-adviseurs NCZ en de RIKZ.Z te bevorderen, komt het inspectiecollege om de twee maanden samen met de voorzitter en de stafmedewerker van de RIKZ.Z. De inspecteur-adviseur coördinator brengt op het bestuursorgaan van de RIKZ.Z verslag uit over de laatste dienstvergadering. Op het inspectiecollege brengt de inspecteur-adviseur coördinator verslag uit over de Raadszitting van de RIKZ.Z.

Naar de RIKZ.Z toe heeft het inspectiecollege een voornamelijk adviserende rol te vervullen.

Het college wordt met een wisselend en routerend voorzitterschap voorgezeten. Bij het begin van elke vergadering wordt aan iedereen de kans geboden om bijkomende punten aan de agenda toe te voegen. Op de agenda worden naast belangrijke meldingen, punten ter bespreking geplaatst van problemen die niet door de individuele inspecteur of de inspecteur-coördinator kunnen worden

opgelost en die een gezamenlijke aanpak vereisen van de inspectie en/of een tussenkomst van de RIKZ.Z. Beslissingen worden genomen bij 'gewone meerderheid'.

De inspecteur-adviseur dient bij de werkplanning steeds prioriteit te geven aan het bijwonen van het inspectiecollege. Bij afwezigheid dient de inspecteur de organiserende collega onmiddellijk in te lichten. De wegens dwingende omstandigheden verontschuldigde inspecteur NCZ neemt nadien contact op met zijn/haar collega, die het college voorziet om de op het college genomen beslissingen te vernemen.

### **F.3. OPMAAK GEZAMENLIJK JAARVERSLAG**

Jaarlijks wordt door de inspectie een verslag opgesteld in opdracht van de inspecteur-generaal. Dit verslag wordt ter kennisgeving ook overgemaakt aan de leden van de Algemene Vergadering van de RIKZ.Z.

## **G. De inspecteur-adviseur coördinator**

De inspecteur-adviseur coördinator neemt een coördinerende taak op in functie van de inspectie en begeleiding van de leerkrachten NCZ voor zowel het basis- als secundair onderwijsniveau. Hij is het vaste aanspreekpunt voor zowel de RIKZ.Z als zijn/haar collega inspecteurs- adviseurs NCZ.

De inspecteur-adviseur coördinator wordt aangesteld door de inspecteur-generaal na te zijn voorgedragen door de RIKZ.Z.

### **DE FUNCTIEBESCHRIJVING**

Naast de bepalingen in de functiebeschrijving van de inspecteur-adviseur, gelden ook volgende punten, eigen aan de functie van de inspecteur-adviseur coördinator NCZ :

- 1° fungeert als contactpersoon, als coördinator en als woordvoerder van het inspectiecollege;
- 2° ziet toe op en coördineert de werking van de inspectie en begeleiding NCZ;
- 3° draagt bij tot de niveau-overstijgende werking van de inspectie in overleg met de inspectieraad;
- 4° bevordert:
  - de gezamenlijke doelgerichtheid van de inspectie levensbeschouwelijke vakken;
  - de maximale effectiviteit van de werking van het inspectiekorps.
- 5° volgt de werking op van de inspectie van de levensbeschouwelijke vakken;
- 6° heeft naar de RIKZ.Z toe een voorname rapportering – en adviesfunctie:
  - van juridische en organisatorische problemen;
  - van zijn contacten met de administratie en het kabinet onderwijs;
  - van het inspectiecollege als woordvoerder.
- 7° is verantwoordelijk voor de vergaderingen van het inspectiecollege;
- 8° neemt deel aan de vergaderingen van :



- het nascholingsinstituut LBV;
- de commissie levensbeschouwelijke vakken;
- de interne commissies van de RIKZ.Z.

9° voert de opdrachten uit opgedragen door de RIKZ.Z;

10° evalueert de nieuw aangestelde inspecteur-adviseur NCZ na afloop van de proefperiode;

11° treedt op als eerste evaluator in het evaluatiegesprek met de inspecteur-adviseur NCZ.

## H. De Commissie Levensbeschouwelijke vakken

De afgevaardigde inspecteurs-adviseurs NCZ in de commissie Levensbeschouwelijke Vakken rapporteren op geregelde tijdstippen aan de RIKZ.Z. Op vraag van de bevoegde instanties brengt de commissie levensbeschouwelijke vakken beleidsadviezen uit over 'allerlei zaken die het levensbeschouwelijk onderwijs en de inrichting van de cursussen LBV raken'. De bijdrage van de afgevaardigde inspecteurs-adviseurs NCZ aan de besluitvorming binnen de commissie levensbeschouwelijke vakken dient echter te voldoen aan de volgende twee voorwaarden :

- Er dient over het topic eerst tot een consensus te worden gekomen binnen de RIKZ.Z;
- Er wordt gesproken in naam van het inspectiecollege. Het spreken ten persoonlijke titel wordt vermeden.

Elke individuele inspecteur-adviseur NCZ dient zich bij het uitvoeren van de opdracht te houden aan de binnen de commissie LBV gemaakte afspraken.

De commissie LBV formuleert enkel adviezen aan de inspecteur-generaal en de EI&V.

Goedgekeurd te Sint-Niklaas op 16 december 2020.